



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### Antidecalogvs Theologico-Politicvs Reformatvs

**Dript, Laurentius a**

**Paderbornae, 1672**

3. Si quis solus vel coram alijs, sive interrogatus, sive propriâ sponte, sive recreationis gratiâ, sive quocu[m]q[ue] alio fine juret, se non fecisse aliquid, quod revera fecit, vel etiam die[m] ab ...

**urn:nbn:de:hbz:466:1-13441**

tum: His duobus succedit tertius, quem in sua Synodo Diocesana interdixit Episcopus Namurcensis Anno 1659. tanquam novum, periculosum & salutis animarum destructivum: & est qui sequitur.

## PROPOSITIO III.

*Siquis solus vel coram aliis, sive interrogatus, sive propria sponte, sive recreationis gratia, sive quocumque alio sine juret, se non fecisse aliquid, quod revera fecit, intelligendo intra se aliquid aliud, quod non fecit, vel aliam diem ab ea, in qua fecit, vel quodvis aliud addititium verum, revera non mentitur, nec est perjurus.*

**V**erba Episcopi censurantis hæc sunt:  
*Quia experientia comperimus varias variorum opiniones valde periculosas prodire in lucem, non sine magno animarum detrimento: Ideo mandavimus hic inseri instructionem nostram, cui, quisque confessarius Diacesis nostre, se conformare promittet, sub poena rejectionis;*

tionis; & in casu non servati post admissionem promissi, sub pœna suspensionis, donec illa paruerit; Imprimis monetur serio omnis confessarius, ut in consulendo, iudicando, absolvendo absteineat ab opinionibus novis, periculosis, & salutis animarum destructivis: quam censuram, tanquam à particulari Episcopo profectâ parvi scio, facient ij, contra quos agitur: nihilominus justè censuratas omnes tres jam allegatas propositiones, omnemque restrictionem mentalem juramento firmatam, ipsa ratio suadet.

3. Primo, quia primo principio legis naturalis: *Quod tibi non vis fieri, alteri ne feceris*; diametraliter opposita: quoniam enim ex inventoribus talium sententiarum æquo animo ferret, si per artificium restrictionum mentalium sibi ab aliis illudetur? usque adeò inquit August lib. 1. de doctrina Christi: cap 36. *rationalis natura refugit falsitatem, & quantum potest devitat errorem ut falli nolint etiam quicumque amant fallere*: Cur ergo tales; quod sibi fieri nolunt, alios verbo & exemplo facere docent & faciunt? cur non formidant, ne discipuli usum

ment-

mentalium restrictionum ab ipsis edocti, eundem in magistros aliquando retorqueant. Novi ego superiorem, qui dum cuidam è subditis, vice quadam per mentalem restrictionem illufisset afferēs, cujus contrarium is certo sciebat, hoc premij reportasse, ut subditi verbo & exemplo illius edocti continuis restrictionibus mentalibus, ejusdem interrogationes, justè & ex officio factas illuderent, sicque, quia alteri fecit, quod pati noluit, & ipse, quod noluit, pati debuit: *si, quod quis fecit, patitur, justissima lex est*, inquit *Philosophus 5. Ethic. cap. 5.* Certum est enormius delinquere tales pravitatis doctores, quam executores, & iniquos legislatores, quam iniquitatis perpetratores.

4. Secundo, quod ipsismet restrictionum mentalium doctoribus, etiam, dum docent earum usum, fides adhibenda non sit, forte enim eo ipso quo eas docent, mentaliter restringunt, & quod verbis pronunciant, licitum, aliter sentiendo in corde credunt illicitum. Quod si etiam jurato id afferunt, quod sic in corde sentiant, ut ore proferunt, neque se uti restitutione mentali, quis

eis fidem habebit, cum nesciat quis, an utendo juramento, non utatur restrictione mentali: *quomodo credendum est ei*, ait S. Augustinus libro de mendacio cap. 8. *qui putat aliquando esse mentiendum, ne forte & tunc mentiatur, cum precipit ut ei credamus.*

5. Tertio posito licito usu mentalium restrictionum etiam in juramentis, nulla in mundo lis finiri poterit: *homines* ait Apostolus ad Hebr. 6. *per majorem sui jurant, & omnis controversia eorum finis ad confirmationem est juramentum.*

6. Quarto adversatur instituta vocum significationi, ad hoc enim voces instituta sunt, ut per eas alter alteri mentem suam aperiat: hinc S. Augustinus Enchir. cap. 22. *utique ait, verba propterea sunt instituta, non per quae homines se invicem fallant, sed per quae in alterius quisque notitiam cogitationes suas perferrat. Verbis igitur uti ad fallaciam, non ad quod instituta sunt, peccatum est.*

7. Quinto usus mentalium restrictionum est everfivus omnis societatis & confidentie inter homines: *quia homo*, inquit Doctor Angelicus cap. 2. q. 109. a. 3. ad. 1. *est animal sociale: naturaliter unus homo debet alteri id,*

sine quo societas humana servari non potest. Non autem possunt homines ad invicem convivere, nisi sibi invicem crederent, tanquam sibi invicem veritatem manifestantibus: quanam enim societas coalescere inter eos poterit, quorum alter alteri pro affirmatione negationem, aut vice versa obruserit? Omnis certe confidentia perit, si quis ab altero, quem sincerum putabat, circumventum se videat, & pro veris sibi falsa, & pro falsis vera, præter opinionem divendita.

8. Sextum est, quod ex proposito & scienter proferens enunciationem falsam, sola mentali restrictione verificabilem, mentiatur, certum est autem mendacium utpote intrinsece & ex natura sua malum, semper esse illicitum, nec ulla circumstantia posse justificari & licitum reddi: Authores porro veteres loco mendacij, intellexisse restrictiones mentales, testis est quidam Neotericus, excusans *Originem, Abbatem, Joseph, Cassianum* & quosdam alios, mendacio in speciem saltem patrociantes, quod nomine mendaciorum intellexerint mentales restrictiones; Adeoque cum juxta illum Sancti Patres

Patres per mēdacia tales restrictiones intellexerint, utique talia erunt, alias hoc asserendo, mendacium commisissent: Et esse reverentia mendacia sentit *D. Thom.* 22. q. 111. ar. 1. in corp. ubi veritati inquit opponitur, quod aliquis per verba exteriora aliud significet, quam quod habet apud se, quod ad mendacium pertinet: consentit *S. August.* q. 68. in Leviticum, cum falsum, ait: à sciente dicitur, procul dubio mendacium est, si vè illo quisquam, si vè nemo ledatur: & lib. de mendacio cap. 3. ille mentitur ait: qui aliud habet in animo, & aliud verbis, vel quibuslibet significationibus enunciat.

9. Sed usum restrictionum mentalium etiam in juramētis adhiberi solitarum, acerrimè censuravit facultas Theologica & Juridica Lovaniensis: Cum enim sibi duæ quæstiones fuissent propositæ: quarum prima erat.

I. *An liceat ambire magistratum aut officium, sollicitando suffragia Collatorum, promissis symposiis, pecuniis, muneribus, per se, vel suos; & nihilominus consue-*